

ГАСІННЯ ПОЖЕЖ У ПРИРОДНИХ ЕКОСИСТЕМАХ

Класифікація лісових пожеж

Низові

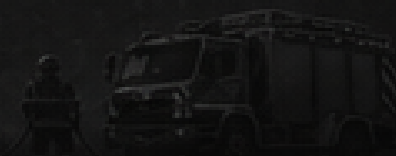
пожежі

Характеризуються горінням лісової підстилки, сухої трави та підліску. Швидкість руху вогню становить від 0.2 до 3 м/хв. Головний спосіб ліквідації — прокладання мінералізованих смуг та подача води з ранцевих пристроїв.

Верхові пожежі

Охоплюють крони дерев і розвиваються при сильному вітрі. Швидкість розповсюдження може сягати 30–70 км/год. Ліквідовуються шляхом створення широких розривів та запуску зустрічного регульованого палу.

Низові пожежі поділяються на слабкі, середньої сили та сильні. Вони визначаються за швидкістю руху крайки горіння і висотою полум'я.

Низові пожежі слабкі

Пожежі із швидкістю руху фронтальної крайки лісової пожежі до 1 метра на хвилину і висотою полум'я до 0,5 метра

Низові пожежі середньої сили

Пожежі із швидкістю руху фронтальної крайки лісової пожежі від 1 до 3 метрів на хвилину і висотою полум'я від 0,5 до 1,5 метра.

Низові пожежі сильні

Пожежі із швидкістю руху фронтальної крайки лісової пожежі більше ніж 3 метри на хвилину і висотою полум'я більше ніж 1,5 метра.

Верхові лісові пожежі за швидкістю поширення поділяються на рухливі та стійкі.

Верхові пожежі рухливі

Пожежі, які поширюються кронами дерев із швидкістю більше 4 кілометрів на годину, значно випереджаючи фронт низових пожеж, та спричиняють утворення нових осередків внаслідок рознесення іскор. Під час пожежі згорають хвоя та дрібні гілки, великі гілки і кора дерев обвуглюються.

Верхові пожежі стійкі

Пожежі, які поширюються із швидкістю до 4 кілометрів на годину кронами дерев одночасно з просуванням фронту стійкої низової пожежі.

Верхові лісові пожежі за параметрами просування фронтальної крайки лісової пожежі поділяються на слабкі, середньої сили та сильні.

Верхові пожежі слабкі

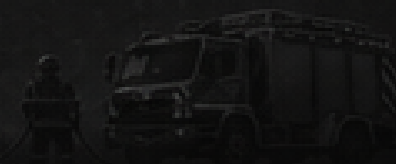
Пожежі із швидкістю просування фронтальної крайки лісової пожежі до 3 метрів на хвилину.

Верхові пожежі середньої сили

Пожежі із швидкістю просування фронтальної крайки лісової пожежі від 3 до 100 метрів на хвилину.

Верхові пожежі сильні

Пожежі із швидкістю просування фронтальної крайки лісової пожежі більше ніж 100 метрів на хвилину (6 кілометрів на годину).

Лісові пожежі за розмірами (площею) поділяються

Невеликі лісові пожежі

Пожежі площею до 5 гектарів.

Великі лісові пожежі

Пожежі площею від 5 до 200 гектарів

Особливо великі лісові пожежі

Пожежі площею понад 200 гектарів

Вид та очікуваний розвиток пожежі визначаються керівником гасіння лісової пожежі (КГЛП) з урахуванням поточних погодних умов, рельєфу, класу природної пожежної небезпеки ділянки лісового фонду, класу пожежної небезпеки за умовами погоди.

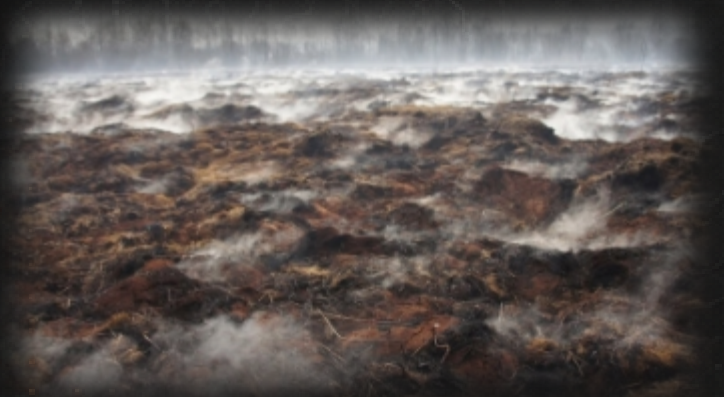

Інші типи пожеж в екосистемах

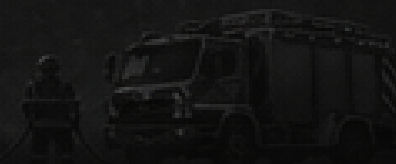
Степові (польові) пожежі / пожежі сухої

Боріння сухої трави, стерні, очерету. Характеризуються надзвичайно високою швидкістю поширення (особливо на відкритому просторі за вітряної погоди) та швидкою зміною напрямку фронту вогню.

Торф'яні пожежі

Пожежа, що супроводжується безполуменим горінням торфового шару ґрунту. Торф'яна лісова пожежа виникає у місцях залягання торфу. Під час проникнення вогню в глибину торф'яного шару відбувається загоряння нижніх його шарів.

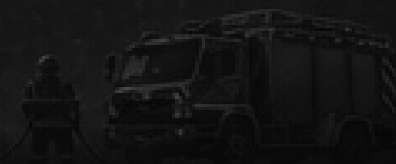

Особливості гасіння пожеж в екосистемах

Розвідка лісової пожежі повинна проводитись, як правило, в супроводі осіб, які знають місцевість і спеціалістів лісового господарства. При розвідці необхідно визначити:

- вид і розміри пожежі, рельєф місцевості, швидкість і напрямок розповсюдження вогню; розповсюдження вогню на інші об'єкти;
- ділянки, де можливий найбільш інтенсивний розвиток пожежі;
- можливі перешкоди, які можуть перекрити шлях вогню і вигідні для гасіння рубежі (дороги, ріки, канави і т.д.);
- можливість і шляхи під'їзду до краю лісу механізованих засобів локалізації і гасіння ;
- наявність і можливість використання природних вододжерел; - опорні лінії для пуску зустрічного вогню.

Для ліквідації лісових пожеж застосовують такі прийоми гасіння

При верхових пожежах

Утворення протипожежних розривів на шляху розповсюдження вогню і пуск зустрічного вогню з віддалі, обраної з врахуванням швидкості розвитку пожежі. Залучення авіації.

При низових пожежах

Подача вогнегасячих засобів використання стволів та ранців, збивання вогню хлопавками, закидання горючої підстилки землею, створення мінералізованих відрізків.

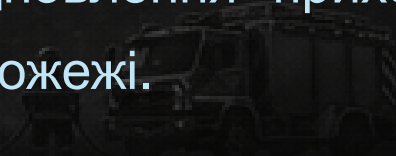

Локалізація та ліквідація

Найбільш складною і трудомісткою являється локалізація пожежі. Надійна локалізація пожежі являє собою вирішальну фазу робіт по її гасінню.

Локалізація лісової пожежі в більшості випадків проводиться в два етапи. На першому забезпечується зупинка розповсюдження пожежі шляхом безпосередніх дій на її горючі краї. Другий етап самий трудомісткий. Це прокладання огорожуючих смуг і канав, допоміжна обробка периметру пожежі для того, щоб виключити можливість подальшого відновлення його розповсюдження.

Патрулювання складається з безпосереднього чи періодичного нагляду за пройденою пожежею площею для попередження відновлення прихованих осередків, які не були виявлені при гасінні. місцевості і пожежі.

Гасіння торф'яних (підземних) пожеж

Гасіння торф'яних (підземних)

~~пожеж~~ — із найскладніших та найтриваліших видів аварійно-рятувальних робіт для підрозділів ДСНС. Оскільки торф горить без доступу атмосферного повітря і на глибині, стандартні методи гасіння тут не працюють.

Особливості

- горіння відбувається без відкритого полум'я;
- поширення на значну глибину;
- тривале тління;
- складність виявлення осередків;
- можливість повторного займання.

Гасіння торф'яних (підземних) пожеж

Причини виникнення

- перекидання вогню із сухої рослинності;
- необережне поводження з вогнем;
- підпали;
- тривала посуха;
- воєнні фактори.

Небезпека торфових пожеж

- провалювання особового складу;
- отруєння продуктами горіння;
- погіршення видимості;
- перекидання вогню на лісові масиви;
- тривалий час ліквідації;
- значне навантаження на сили та засоби.

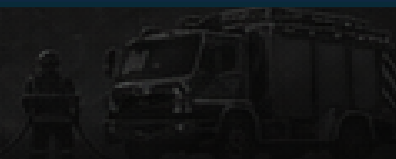
Особливості торфових пожеж

- температура горіння до 500–700°C;
- поширення під землею;
- значне задимлення;
- утворення пустот у ґрунті;
- складність локалізації.

Розвідка торфової пожежі

Під час розвідки встановлюють:

- площу пожежі;
- глибину прогорання;
- напрямок поширення;
- джерела водопостачання;
- шляхи під'їзду.

Основні способи гасіння

Проливання великою кількістю води

- охоплення торфу;
- насичення вологою.

Перекопування осередків

- розпушування;
- проливання всіх прогорілих шарів.

Створення загороджувальних смуг

- локалізація поширення.

Затоплення окремих ділянок

- при наявності можливості.

Контроль прихованих осередків після ліквідації

Особливості гасіння в умовах **воєнного** стану

Гасіння лісових та торф'яних пожеж **ТІЛЬКИ** після розвідки піротехнічними підрозділами (ризик детонації нерозірваних ВВП, мін-розтяжок у підстилці).

Заборона використання важкої техніки (тракторів для мінералізованих смуг) на неперевірених ділянках.

Постійний моніторинг загрози повторних обстрілів під час роботи ліквідаторів.

